

KOULUSTA TYÖELÄMÄÄN

Anni Siltanen,
Kemianteollisuus ry, anni.siltanen@kemianteollisuus.fi

Uudessa OPS:ssa painotetaan yhä enemmän erilaisten oppimisympäristöjen ja työelämätaitojen merkitystä. Yritysten ja oppilaitosten välinen yhteistyö on yksi tapa vastata tähän tarpeeseen.

Tapasin jokin aika sitten Englannissa kolmekymmenpäisen luokan yksitoistavuotiaita, jotka asiantuntevasti tiedustelivat erilaisten liuosten sulamis- ja kiehumispisteitä tuotantolaitosvierailulla. He olivat tehneet luokassa nesteiden lämpötilan laskua havainnoivia mittauksia, joiden avulla tuotantoprosessia oli opittu ymmärtämään. Lapset odottivat innolla tapaavansa ihmiset, jotka ihan oikeasti saavat valvoa liuosten lämpötilaa työkseen. Kysymyksistä ei ollut tulla loppua.

Pääsen usein työssäni keskustelemaan *työelämätaidoista ja työelämälähtöisyydestä* opetuksessa. Ne esiintyvät termeinä myös uudessa OPS:ssa. Uusi OPS korostaa juuri oppilaan roolia aktiivisena toimijana ja oppimista vuorovaikutuksena opettajan ja oppijan välillä; uusien taitojen oppimista oivaltamalla erilaisissa konteksteissa. Työelämäasiat ovatkin varsin otollisia käsiteltäviksi erilaisessa kontekstissa oman luokahuoneen ulkopuolella, esimerkiksi tuotantolaitoksessa tai vaikkapa leipomossa. Kenelle tahansa nuorelle on palkitsevaa nähdä, millaisia ammatteja on olemassa oman lähipiirin ammattien lisäksi. Oivaltaa, että kokeessa kysytyllä hapettumisprosessilla on jokin vastine luokahuoneen ulkopuolella ja kuulla, että ruotsin kielen taidosta on ollut hyötyä pohjoismaisessa yhteistyössä. Ymmärtää, mihin koulussa opittu liittyy. Itse oivalsin englantilaislapsia seurattessani, että oppilaitosten ja yritysten välinen yhteistyö voisi meilläkin ehkäpä nykyistä useammin sisältää kohteen esittelyn ja työelämä tietouden lisäksi myös selkeän tieteellisiä elementtejä. Asiat olisi tärkeä liittää johonkin nuorille tuttuun ja heitä kiinnostavaan kontekstiin, jonka pohtimista voi jatkaa vierailun jälkeenkin. Kaikista nuorista ei tarvitse tulla tieteentekijöitä, mutta ilmiöiden ymmärtäminen saattaa edistää yhteiskunnan ymmärtämistä ja tervettä kykyä kyseenalaistaa. Niistä taidoista ei ole koskaan haittaa.

Kemia työllistää tällä hetkellä 34 000 henkilöä Suomessa. Osa näistä osaajista jää lähivuosina eläkkeelle jättäen jälkeensä tilaa uudelle innovaatiolle. Monessa kemian alan yrityksessä on vähintään yhtä suurta tarvetta erityisesti prosessialan taitajille, joita tällä hetkellä valmistuu ammattioppilaitoksista verrattain vähän. Uskon, että monipuoliset tavat osoittaa nuorille, mitä kaikkea luonnontieteet ovat ja miksi niihin kannattaa panostaa, voisivat osaltaan auttaa löytämään tulevaisuuden tekijöitä myös luonnontieteiden alalle.

Työelämä on murroksessa, eikä kukaan tällä hetkellä pysty sanomaan varmaksi, miltä se viiden, viidentoista tai viidenkymmenen vuoden päästä näyttää. Varmaa on kuitenkin, että

luonnontieteisiin perustuvia ilmiöitä hyödynnetään tulevaisuudessakin. Paljon puhutaan myös joustavista moniosajista, jotka ovat valmiita kehittymään työmarkkinoiden mukana ja työskentelemään elämänsä aikana vaihtuvissa tehtävissä ja uusissa ympäristöissä. Uuden OPS:in tavoitteet tukevat tätä ajatusta, niin myös erilaiset yritys- ja työelämäyhteistyömallit, joita ympäri Suomen jo on käytössä. Olen mielelläni mukana kehittämässä näitä keinoja yhdessä opettajien, opinto-ohjaajien ja nuorten kanssa. Uskon, että voimme yhdessä vaikuttaa.